СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Даниела Христова Тасевска, преподавател в катедра "Психология" при ВТУ "Св. св. Кирил и Методий"

за

научните трудове на ГЛ. АС. Д-Р ТЕОДОР КРАСИМИРОВ ГЕРГОВ участник в конкурс за "доцент", по професионално направление 3.2.ПСИХОЛОГИЯ /ПЕДАГОГИЧЕСКА И ВЪЗРАСТОВА ПСИХОЛОГИЯ /ПСИХОЛОГИЯ НА РАЗВИТИЕТО НА ВЪЗРАСТНИТЕ/, област на висше образование, 3. СОЦИАЛНИ И ПРАВНИ НАУКИ, СИГУРНОСТ И ОТБРАНА, обявен в Държавен вестник бр.22/18.03.2022г.за нуждите на Катедра "Психология" на ЮЗУ "Неофит Рилски"

1. Информация за конкурса.

Със заповед на Ректора № 898 на ЮЗУ "Неофит Рилски" от 16.05.2022г. за нуждите на Философски факултет е обявен конкурс за доцент. При прегледа на документите се разкрива, че за обезпечеността на на конкурсната процедура са посочени учебни дисциплини, които подкрепят необходимостта от академичната длъжност доцент в посоченото професионално направление.

По процедурата на конкурса няма нарушения. В конкурса участва един кандидат – гл. ас. д-р Теодор Красимиров Гергов, преподавател в ЮЗУ "Неофит Рилски".

2. Информация за кандидата.

Кандидатът за доцент гл. ас. д-р Теодор Красимиров Гергов има бакалавърска и магистърска степен в професионално направление География и Регионално развитие, както и е дипломиран в ОКС бакалавър в специалност Психология и в МП "Социална превенция" в ЮЗУ "Неофит Рилски".

В периода 2010-2013 се обучава в редовна докторантура по Педагогическа и възрастова психология към катедрата по Психология и след успешна защита на дисертационен труд от 2014 г. е назначен за асистент, а по-късно и за главен асистент в ЮЗУ "Неофит Рилски".

Гл. ас. д-р Теодор Красимиров Гергов има множество специализации в областта на приложната психология – по позитивна терапия, по психодрама, курс по Управление и развитие на професионалната практика на психолога, курс за работа по ТАТ и Рационална психомоторика, което свидетелства за многопосочността в професионалното му развитие през годините.

Членува в престижни организации – Съюза на учените в България, клон Благоевград; Association for Science, Education and Culture. Член е на редакционната колегия на списание "Baltic Journal of Career Education and Management"; на академично списание "Годишник по психология" на ЮЗУ и др. Ползва английски на добро ниво.

3. Описание и оценка на научните трудове.

В конкурса за доцент гл. ас. д-р Теодор Гергов участва с 21 научни трудове От тях:

- 1 монография, която е хабилитационен труд;
- 1 монография по защитена дисертация;
- 1 наръчник за студентите от специалност Психология;

• 3 публикации в Scopus и Web of Science, като едната е в съавторство;

• 13 студии, статии и доклади, от които: 7 самостоятелни, а останалите са в съавторство.

В списъка на гл. ас. д-р Теодор Гергов са включени участия и ръководства на проекти.

Впечатлява количеството от цитирания, като три от тях са в Scopus и Web of Science.

Хабилитационният труд Жизнеустойчивост и самооценка през зрелостта, УИ "Неофит Рилски", Благоевград, ISBN 978-954-00-0301-6. (2022), който кандидатът представя е актуален и социално значим. Избраният дискурс за анализ въвежда жизнеустойчивостта и самооценката в зряла възраст като едни от най-съществените психологически феномени, посредством които индивида запазва своята воля за жизнеутвърждаване.

Книгата е композирана в шест глави, като в своя Увод авторът в аргументира актуалността и замисъла на методологията на изследването.

В първа глава са дефинирани ключовите за жизнеустойчивостта понятия. Добре детерминирана е нейната съдържателна организация, с фокус върху позитивната й функция в периода на зрелостта. Във втора гл. ас. д-р Гергов представя теоретичен обзор глава върху дефинирането на самооценката, нейните специфики, видове и проявления. В своя интерпретативен анализ той изследва динамиката на самооценката в контекста на зрелостта като етап от жизнения цикъл. Гергов разкрива връзката на самооценката с целеполагането, психичното благополучие, общуването, мотивацията, ценностната система като по този начин доказва нейната обвързаност С жизнеустойчивостта като личностна диспозиция, определяща ефективността на индивидуалния преход към зрелостта. В трета глава обстойно са разгледани трите подпериода на зрялата възраст – ранна, средна и късна зрялост. На база на теоретичния анализ в първа, втора и трета глава, гл. ас. д-р Теодор Гергов провежда емпирично изследване с 493 лица, разпределени пропорционално по възрастов признак, полови и демографски характеристики (семейно положение, и финансови доходи). Изследването е базирано на Въпросник на Купърсмит за самооценка, Въпросник за жизнеустойчивост и психична устойчивост. Представена е статистическата обработка на резултатите, съпроводена от визуализиран и качествен анализ. В шеста глава д-р Гергов предлага авторски модел за работа с жизнеустойчивостта и самооценката в периода на зрялата възраст. В заключителната част на монографията са изложени под формата на обобщение съдържателните акценти на процесите на осъзнаване, приемане, развиване на устойчива самооценка и формиране на качества, способности и оптимистична насоченост към живота по време на зрелостта.

Втората монография Личностни аспекти на старостта. Монография. УИ "Неофит Рилски", Благоевград, ISBN 978-954-00-0011-4. (2015)., е издадена по дисертационен труд на автора на тема "Семейната среда и трудовата заетост като детерминанти на личностни различия в ранната старост", защитен на 29.03.2014г. В монографията се разглежда психичният статус на възрастните, като функция от начина на живот и доказва по категоричен начин социалната обусловеност на промените на личността. Организирана в четири глави книгата обобщава характеристиките на стареенето като нееднозначни промени на личностния статус на хората от третата възраст, съобразно семейната среда, трудовата заетост и предразсъдъците относно старостта. Анализирани са теоретичните постановки за третата възраст, и са предложени оперативни стратегии за подкрепа на възрастните хора, с оглед успешната им адаптация през етапа на старостта.

По своята съдържателна насоченост публикациите № 5, 6, 9, 12, 15 и 20 допълват една немалка част от монографичните изследвания и могат да се определят като принос на гл. ас. д-р Гергов към геронтопсихологията като самостоятелна научна област.

Кандидатът д-р Гергов демонстрира устойчива научна насоченост и към проблемите на младите хора (ученици и студенти), което е обективирано и в изследователската му активност в публикации 3, 4, 10, 17. На фокус са поставени въпроси, свързани със самооценката и мотивацията за афилиация при студенти от хуманитарните специалности; до проблеми на работещи и неработещи младежи, както и анализ на психологопедагогическите фактори за успешна училищна среда, обвързано с проблемите и възможностите пред педагозите за работа с деца със СОП.

В публикации № 2 и 8 се разкрива задълбоченият стремеж на д-р Гергов към изясняване на теоретичните основания за периодизациите в зряла възраст.

Публикации № 11, 14 и 19 представляват доказателство за многопластовата му насоченост към значими психологически области, а именно: спортна психология, психичното развитие на личността, взаимовръзката между телесните модификации и отговорът на психиката спрямо тях.

Представените съдържателни оценки върху научните трудове на гл. ас. д-р Теодор Красимиров Гергов разкриват неговата професионална компетентност и научна ангажираност.

4. Наукометрични показатели.

Гл. ас. д-р Теодор Гергов напълно покрива минималните наукометрични изисквания по следния начин:

- Група показатели А- 50 т.;
- Група показатели В 100 т.;
- Група показатели Г 262,5 т.
- Група показатели Д 235т. ;

- Група показатели Е – 51,8 т..

Общо – 734,3 по всички показатели, декларирани от кандидата, които приемам.

5. Научни приноси.

Приемам изведените приноси на кандидата и ги коментирам така:

1. Доказана по емпиричен начин е взаимовръзката между жизнеустойчивостта и общата самооценка в зряла възраст, като са отчетени редица социално-демографски особености.

2. Предложен е оперативен модел, стимулиращ динамиката между жизнеустойчивостта и самооценката, с оглед подкрепа за хора в зрелостта.

3. Детерминирани в научно-приложен аспект границите на възрастовите периоди в зрелостта и старостта, като са изведени задълбочено основанията за съответните периодизации.

4. Разпознати и обусловени са значими закономерности в развитието на учениците, младежите и студентите, които имат формиращ и развиващ аспект в тяхното израстване като личности – самочувствие, трудова активност, самооценка, мотивация за афилиация.

5. Проведени са редица проучвания, свързани със стареенето и проблемите на хората от третата възраст, като са изведени значими обобщения, отнасящи се до носталгичните настроения, свързани с минали периоди в развитието им, значението на семейната среда и трудовата заетост за съхраняването на личността на стареещия човек.

6. На основата на обобщен теоретичен и емпиричен опит, са предложени оптимални насоки за оказване на подкрепа на хората от третата възраст за успешното им преминаване през този възрастов период.

7. Обстойно е проучена и коментирана аналитично функцията на психологическата подкрепяща дейност при работа както с надарени деца, така и към децата със специфични образователни потребности.

6. Преподавателска работа.

През годините и понастоящем гл. ас. д-р Теодор Гергов има преподавателска ангажираност в дисциплините Възрастова психология, Психология на развитието на възрастните, Психология на стареенето и старостта, Педагогическа психология, Психология на педагогическото общуване, Психика и здраве, Еволюционна психология и др.

Обезпечеността на конкурса съответства напълно на професионалния опит и квалификация на гл. ас. д-р Теодор Гергов, тъй като са в сферата предимно на психология на развитието при деца възрастни. Това се вижда от предоставената справка за учебната натовареност на конкурса за доцент. Участвал е в редица научни форуми с доклади – над 20 бр., както и в обучения, тренинги, уъркшопи и проекти, автор е на рецензии на научни статии за списание "Психологическа мисъл", ръководител е на дипломанти, ментор и академичен наставник в проект "Студентски практики", гост-лектор в научни и обучителни форуми и др.

7. Бележки и препоръки.

Прочитът на цялостната научна и академична активност на гл. ас. д-р Теодор Гергов, разкрива неговата ориентираност към психология на развитието на възрастните. Препоръчително е да насочи бъдещите си усилия към обезпечаване на водените от него учебни дисциплини с помагала, пособия, учебници.

8. Заключение.

Като изразявам позитивната си оценка от прегледа на цялостната научна, експертна и преподавателска дейност, както и от приложните постижения на кандидата и значимостта на разработките му, давам своя положителен вот за гл. ас. д-р Теодор Красимиров Гергов и препоръчвам на Научното жури да предложи на Факултетния съвет да му присъди научното звание "доцент" в професионално направление 3.2. Психология (Педагогическа и възрастова психология /Психология на развитието на възрастните/), област на висше образование, 3. Социални и правни науки, сигурност и отбрана.

02. 06. 2022 г. гр. Велико Търново Подпис: ...../проф. д-р Д. Тасевска/

OPINION

from

prof. PhD Daniela Hristova Tasevska, lecturer in the "Psychology" department at VTU "St. St. Cyril and Methodius"

for

the scientific works of Chief Assistant PhD. THEODOR KRASIMIROV GERGOV participant in a competition for "docent", in a professional direction 3.2. PSYCHOLOGY /PEDAGOGICAL AND AGE PSYCHOLOGY /PSYCHOLOGY OF THE DEVELOPMENT OF ADULTS/, field of higher education, 3. SOCIAL AND LEGAL SCIENCES, SECURITY AND DEFENSE,

announced in the State Gazette No. 22/18.03.2022 for the needs of Department of Psychology of Neophyte Rilski University of Applied Sciences

1. Information about the contest.

By order of the Rector No. 898 of the "Neofit Rilski" YSU from 16.05.2022. for the needs of the Faculty of Philosophy, a competition for an associate professor has been announced. During the review of the documents, it is revealed that, for the security of the competitive procedure, study disciplines are indicated, which support the need for the academic position of associate professor in the specified professional direction.

There are no violations in the competition procedure. One candidate took part in the competition - Ch. Teodor Krasimirov Gergov, assistant professor, lecturer at Neofit Rilski University of Applied Sciences.

2. Information about the candidate.

The candidate for associate professor ch. Dr. Teodor Krasimirov Gergov, assistant professor, has a bachelor's and master's degree in the professional field of Geography and Regional Development, as well as a graduate of OKS - a bachelor's degree in Psychology and a master's degree in "Social Prevention" at the Neophyt Rilski University of Applied Sciences.

In the period 2010-2013, he studied in full-time doctoral studies in Pedagogical and Age Psychology at the Department of Psychology, and after successfully defending his thesis in 2014, he was appointed as an assistant, and later as a chief assistant, at the Neophyt Rilski State University of Applied Sciences.

Ch. Dr. Teodor Krasimirov Gergov has many specializations in the field of applied psychology - in positive therapy, in psychodrama, a course in Management and development of the psychologist's professional practice, a course in working on TAT and Rational psychomotorics, which testifies to the versatility in the professional its development over the years.

He is a member of prestigious organizations - the Union of Scientists in Bulgaria, Blagoevgrad branch; Association for Science, Education and Culture. He is a member of the editorial board of the journal "Baltic Journal of Career Education and Management"; of the academic journal "Psychology Yearbook" of the University of Warsaw and others. He uses English at a good level.

3. Description and evaluation of scientific works.

In the competition for associate professor ch. Associate Professor Teodor Gergov, Ph.D., participated in 21 scientific papers, of which:

- 1 monograph, which is a habilitation work;
- 1 monograph on a defended dissertation;
- 1 handbook for Psychology students;

• 3 publications in Scopus and Web of Science, one of which is coauthored;

• 13 studies, articles and reports, of which: 7 are independent, and the rest are co-authored.

In the list of Ch. Associate Professor Teodor Gergov, Ph.D., participation and management of projects are included.

The amount of citations is impressive, with three of them in Scopus and Web of Science.

The habilitation thesis Life resilience and self-esteem during adulthood, UI "Neofit Rilski", Blagoevgrad, ISBN 978-954-00-0301-6. (2022) that the candidate presents is current and socially relevant. The discourse chosen for analysis introduces resilience and self-esteem in adulthood as one of the most essential psychological phenomena through which the individual maintains his will to live.

The book is composed in six chapters, and in his Introduction the author argues the relevance and purpose of the research methodology.

In the first chapter, the key concepts for sustainability are defined. Its content organization is well determined, with a focus on its positive function in the period of maturity. In the second chapter ch. Associate Professor Gergov presents a theoretical overview of the definition of selfesteem, its specifics, types and manifestations. In his interpretive analysis, he explores the dynamics of self-esteem in the context of adulthood as a stage of the life cycle. Gergov reveals the relationship of self-esteem with goal setting, mental well-being, communication, motivation, value system, thereby proving its connection with resilience as a personal disposition determining the effectiveness of the individual transition to adulthood. In the third chapter, the three sub-periods of adulthood - early, middle and late maturity - are thoroughly examined. Based on the theoretical analysis in the first, second and third chapters, ch. Associate Professor Teodor Gergov conducted an empirical study with 493 persons, distributed proportionally by age, gender and demographic characteristics (marital status and financial income). The study is based on the Coopersmith Self-Assessment Ouestionnaire, the Vitality and Mental Resilience Questionnaire. The statistical processing of the results is presented, accompanied by a visual and qualitative analysis. In the sixth chapter, Dr. Gergov offers an author's model for working with resilience and self-esteem in adulthood. In the final part of the monograph, the content highlights of the processes of awareness, acceptance, development of sustainable selfesteem and formation of qualities, abilities and optimistic orientation towards life during adulthood are presented in the form of a summary.

The second monograph Personal aspects of old age. Monograph. UI "Neofit Rilski", Blagoevgrad, ISBN 978-954-00-0011-4. (2015)., was issued based on the author's dissertation work on the topic "Family environment and employment as determinants of personality differences in early old age", defended on 29.03.2014. The monograph examines the mental status of adults as a function of lifestyle and proves in a categorical way the social conditioning of personality changes. Organized into four chapters, the book summarizes the characteristics of aging as ambiguous changes in the personal status of people of the third age, according to family environment, employment and prejudices about old age. The theoretical statements about the third age have been analyzed, and operational strategies have been proposed to support the elderly, with a view to their successful adaptation during the stage of old age.

In terms of their content, publications Nos. 5, 6, 9, 12, 15 and 20 complement a considerable part of the monographic studies and can be defined as a contribution of ch. assistant professor Dr. Gergov to gerontpsychology as an independent scientific field.

The candidate Dr. Gergov demonstrates a sustainable scientific focus on the problems of young people (schoolchildren and students), which is also objectified in his research activity in publications 3, 4, 10, 17. The focus is on issues related to self-esteem and motivation. for affiliation with students of humanities majors; to problems of working and non-working youth, as well as an analysis of the psycho-pedagogical factors for a successful school environment, related to the problems and opportunities for educators to work with children with SEN.

Publications No. 2 and 8 reveal Dr. Gergov's in-depth pursuit of elucidating the theoretical basis for periodization in adulthood.

Publications Nos. 11, 14 and 19 are evidence of his multi-layered focus on significant psychological areas, namely: sports psychology, the mental development of the personality, the interrelationship between body modifications and the psyche's response to them.

The presented substantive evaluations on the scientific works of ch. Teodor Krasimirov Gergov, assistant professor, reveal his professional competence and scientific commitment.

4. Scientific indicators.

Ch. Associate Professor Teodor Gergov fully meets the minimum scientometric requirements as follows:

- Group of indicators A 50 items;
- Group of indicators B 100 items;
- Group of indicators D 262.5 items.
- Group of indicators D 235t. ;
- Group of indicators E 51.8 points.

Total - 734.3 on all indicators declared by the candidate, which I accept.

5. Scientific contributions.

I accept the submitted contributions of the candidate and comment on them as follows:

1. The relationship between resilience and general self-esteem in adulthood has been empirically proven, taking into account a number of socio-demographic features.

2. An operational model is proposed, stimulating the dynamics between resilience and self-esteem, with a view to supporting people in adulthood.

3. The boundaries of the age periods in maturity and old age are determined in a scientific and applied aspect, and the grounds for the respective periodizations are thoroughly explained.

4. Significant regularities in the development of students, youth and students are recognized and determined, which have a formative and developing aspect in their growth as individuals - self-esteem, work activity, self-esteem, motivation for affiliation.

5. A number of studies have been conducted related to aging and the problems of people of the third age, and significant generalizations have been made regarding the nostalgic moods related to past periods in their development, the importance of the family environment and employment in preserving the personality of the aging person.

6. On the basis of generalized theoretical and empirical experience, optimal guidelines are proposed for providing support to people of the third age for their successful passage through this age period.

7. The function of the psychological support activity when working both with gifted children and with children with specific educational needs has been thoroughly studied and analytically commented.

6. Teaching work.

Over the years and currently ch. assistant professor Teodor Gergov has a teaching commitment in the disciplines Age Psychology, Psychology of Adult Development, Psychology of Aging and Old Age, Pedagogical Psychology, Psychology of Pedagogical Communication, Psyche and Health, Evolutionary Psychology, etc.

The security of the competition fully corresponds to the professional experience and qualification of ch. assistant professor Dr. Teodor Gergov, as they are primarily in the field of developmental psychology in adult children. This can be seen from the provided report on the study load of the competition for associate professor. He has participated in a number of scientific forums with reports - more than 20, as well as in trainings, workshops and projects, he is the author of reviews of scientific articles for the magazine "Psychological Thought", he is the supervisor of graduate students, a mentor and an academic mentor in a project "Student practices", guest speaker at scientific and educational forums, etc.

7. Notes and Recommendations.

The reading of the entire scientific and academic activity of ch. assistant professor Teodor Gergov, Ph.D., reveals his orientation towards the psychology of adult development. It is recommended that he direct his future efforts to providing the academic disciplines he leads with aids, tools, and textbooks.

8. Conclusion.

Expressing my positive assessment from the review of the overall scientific, expert and teaching activity, as well as from the applied achievements of the candidate and the significance of his developments, I give my positive vote for Ch. Assistant Professor Teodor Krasimirov Gergov, Ph.D., and I recommend to the Scientific Jury to propose to the Faculty Council to award him the scientific title "docent" in professional direction 3.2. Psychology (Pedagogical and age psychology /Psychology of the development of adults/), field of higher education, 3. Social and legal sciences, security and defense.

02. 06. 2022 Veliko Tarnovo Signature: ...../prof. PhD. D. Tasevska/